

Padderegistreringer i Vordingborg Kommune 2016

Klokkefrøbestanden på Knudshoved er stadig landet største godt understøttet af det fine samarbejde mellem Rosenfeldt Gods og Vordingborg Kommune.

Forsidefoto: Kvækkende klokkefrø, Lars Iversen, Amphi Consult

Forord

Padderegistreringer i Vordingborg Kommune 2016 er udarbejdet for "Byg, Land og Miljø", Vordingborg Kommune, på baggrund af observationer indsamlet i løbet af foråret og sommeren 2016. Feltarbejdet er udført af konsulenterne Flemming Kruse, Kåre Fog, Kristian Graubæk og Peer Ravn.

Rapporten er udarbejdet af Flemming Kruse og Peer Ravn.

Alle fotos er taget af Flemming Kruse, medmindre andet fremgår.

Rapporten gennemgår fund af følgende arter: klokkefrø, løgfrø, strandtudse, grønbroget tudse og løvfrø i Natura 2000 område nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund", Natura 2000 område nr. 169 "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde", samt områder ved Vordingborg, Nyråd, Kulsbjerg, Langebæk, Stensved, Stensby, Køng, Farø, Bogø og Vestmøn.

Alle kortreferencer, f.eks. C2, henviser til det system som Vordingborg Kommune har anvendt i en årrække.

Sidst i rapporten er der en kort beskrivelse af de klimatiske betingelser i 2016.

Sammenfatning:

Vordingborg Kommune er både på regionalt og nationalt plan den måske vigtigste kommune i Danmark med henblik på den langsigtede sikring af de danske padder. Sårbare og truede arter som f.eks. klokkefrø, grønbroget tudse, løgfrø, strandtudse, løvfrø og stor vandsalamander findes stadig i kommunen, samtidig med at der er bestande af springfrø, spidssnudet frø, butsnudet frø, skrubtudse og lille vandsalamander. Således indeholder Vordingborg Kommune 12 ud af Danmarks 14 paddearter. Derudover findes alle 5 krybdyrarter hh. markfirben, hugorm, snog, stålorm og skovfirben stadig i kommunen. Især de store bestande af markfirben og bestandene af hugorm, som er ved at forsvinde fra store dele af det østlige Danmark, er værd at bemærke.

Særligt bemærkelsesværdigt er det, at det mangeårige, succesfulde samarbejde mellem Rosenfeldt Gods og Vordingborg Kommune på Knudshoved har betydet, at klokkefrøen (som er Vordingborg Kommunes særlige ansvarsart), igen er i fremgang og nu indeholder Danmarks største bestand. Derudover indeholder Vordingborg Kommune Sjællands største bestande af løvfrø og grønbroget tudse, samt nogle af de allersidste bestande af løgfrø og strandtudse på Sjælland.

Klokkefrø (*Bombina bombina*)

Klokkefrøen er meget afhængig af vandkvaliteten i såvel yngle- som fourageringsvandhuller. Der skal således findes lavvandede vandhuller, som ikke tørrer ud henover sommeren. Samtidig er det vigtigt, at der i tilknytning hertil findes dybere permanente vandhuller, hvor den kan søge føde. Prædation fra fisk på yngel og fra hejrer på voksne individer kan undertiden være en trussel for lokale bestande. Desuden trives arten bedst, hvor omgivelserne er ekstensivt græssede arealer eller overdrev, gerne med en udyrket bræmme omkring det enkelte vandhul (Briggs m.fl. 2007)

Der er 2 bestande i Vordingborg Kommune; den oprindelige bestand på Knudshoved og ”doubletbestanden” i Knudsskov, Paradiset m.fl.

Det er i årene fra 2005 – 2010 forsøgt at etablere en tredje bestand i Vordingborg kommune på Svinø, ved gravning af 25 vandhuller og udsætning af yngel, men det lykkedes desværre ikke.

Den samlede klokkefrøbestand er i foråret optalt til 158 kvækkende hanner i 19 vandhuller. Den samlede bestand er, på baggrund heraf, beregnet til 573 voksne dyr. Bestanden er den største i Danmark.

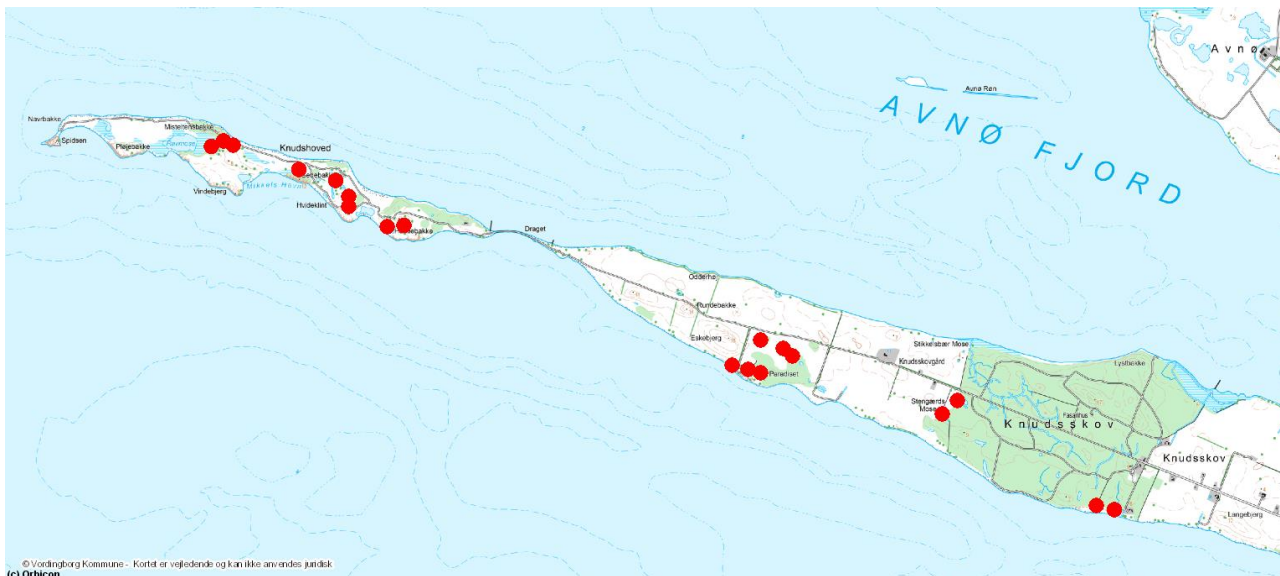
I forhold til NOVANA-overvågningen 2015 er der tale om fremgang, både i antal vandhuller med kvækkende hanner og skønnet bestand.

Tabel 4.2.1.4. Klokkefrø. Antal vandhuller med kvækkende hanner og skønnede bestande (antal individer) ved overvågningen i NOVANA i perioden 2004-2015 i Sydvestsjælland.

Region	Antal vandhuller med kvækkende hanner					Skønnet bestand - Antal individer				
	2004	2007	2009	2012	2015	2004	2007	2009	2012	2015
Sydvestsjælland										
Agersø	5	6	8	2	6	119	126	94	17	66
Knudshoved	17	13	14	18	17	1143	683	635	288	348
Enø	5	2	0	-	-	98	17	0	-	-
Glænø	-	-	-	1	3	-	-	-	6	12
I alt	27	21	22	21	26	1360	826	731	311	426

NOVANA-overvågning af klokkefrøer i Sydvestsjælland 2004-2015. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. Arter 2015.

Klokkefrøbestandene er overvåget intensivt forår og sommer 2016.

Vandhuller, hvor der er registreret klokkefrøer i 2016.

Knudshoved

Bestanden på Knudshoved er den oprindelige klokkefrøbestand.

Der er i 2016 registreret 120 kvækkende hanner i 9 vandhuller (A4, A5, A8, A9, A11, A14, A19, A20, A23). Den samlede voksne bestand (hanner og hunner) er beregnet til 474 voksne dyr.

Der er registreret æg og larver i de fleste af de vandhuller, hvor der er konstateret klokkefrø.

Klokkefrøen røde bug virker som advarsel, da frøen er giftig! Foto: Anna Ravn

Supervandhullet A9 hvor der i 2016 vurderes at være en bestand på knap 150 voksne klokkefrøer.

Knudshoved Odde (Knudsskov, Paradiset m.fl).

Bestanden er en "doubletbestand" fra Knudshoved, etableret mellem 2000 og 2003.

Der er i 2016 registreret 38 kvækkende hanner i 10 vandhuller (B2, B3, B4, B5, B6, B7, B14, B15, B20, B21). Den samlede voksne bestand (hanner+hunner) er beregnet til 99 voksne dyr.

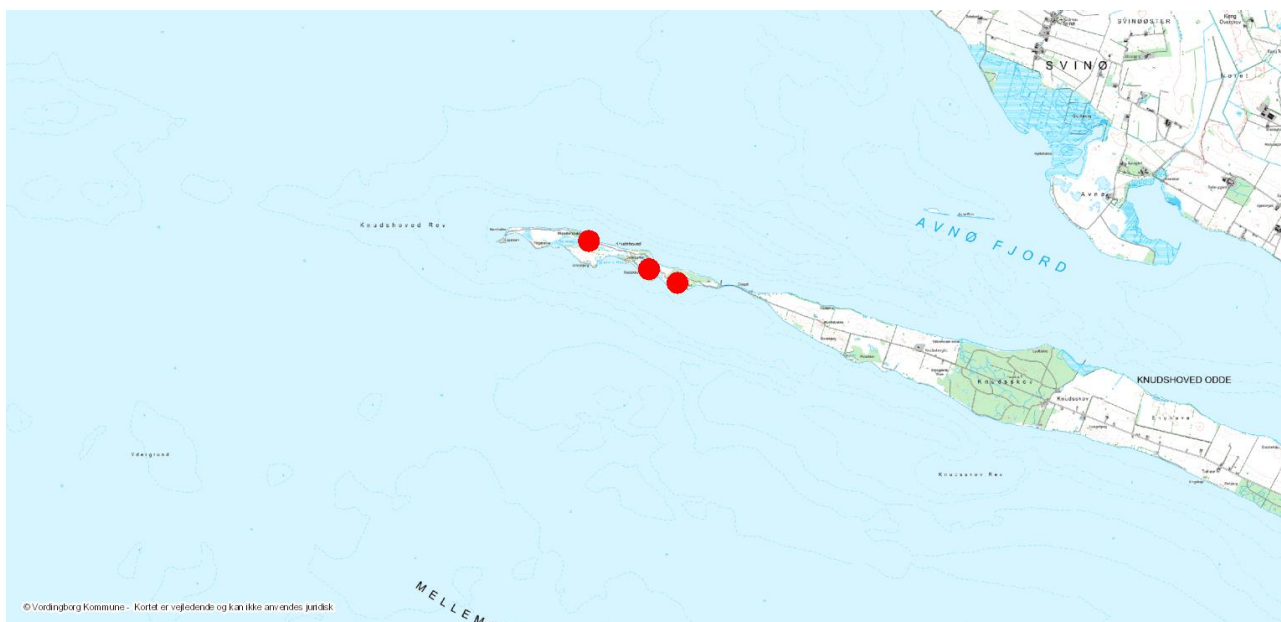
Det nyetablerede "fladvand", B7, i nordkanten af Paradiset tiltrak allerede i sin første sæson 7 kvækkende klokkefrøer.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrø yngler i et bredt spektrum af lavvandede vandhuller og vådområder lige fra helt små vandsamlinger til søer og moser på flere hektarer. Temporære vandhuller og oversvømmelser kan også være vigtige yngleområder for arten, forudsat de holder vand frem til midt på sommeren. Uden for yngletiden opholder arten sig på arealer med løs, sandet jord og lavtvoksende vegetation. Løgfrø raster typisk indenfor en radius på ca. 500 meter fra ynglevandhullet (Christensen 2007a). Arten anses for at have en relativ dårlig spredningsevne og klarer sig dårligt i intensivt udnyttede landskaber (Elmeros m.fl. 2012). Den er sårbar overfor forringelser af såvel yngleområder som reduktion i udstrækningen af egnede levesteder på land.

Løgfrøen er desværre endnu en paddeart som har haft en voldsom tilbagegang i de seneste hundrede år. Således er der i 2016 kun en sikker forekomst udenfor det nordøstsjællandske område.

Der er registreret 13 kvækkende hanner i 3 vandhuller (A4, A9, A20).

Vandhuller med kvækkende løgfrø i 2016

Løgfrø er eftersøgt med elektronisk undervandslytning i hovedparten af vandhullerne på Knudshoved samt i og omkring dens gamle vandhul ved Kostræde Banker (D 27). Lytningen påviste 3 vandhuller med i alt 13 kvækkende hanner, alle på Knudshoved.

Herudover er det forsøgt, uden resultat, at påvise løgfrø med hjælp af e-Dna fra 5 vandhuller på Knudshoved og 5 vandhuller syd for Kostræde Banker.

Tabel 4.2.3.1. Løgfrø. Antal lokaliteter og 10x10 km-kvadrater med forekomst af arten i Danmark i perioderne 2005-2010 og 2011-2015.

Geografisk område	Antal lokaliteter - positive		Antal kvadrater - positive	
	2005-2010	2011-2015	2005-2010	2011-2015
Jylland - vest	19	61	13	16
Jylland - øst	40	104	23	47
Sjælland m. øer	6	22	4	11
I alt	65	187	40	74

NOVANA-overvågning af løgfrø i Danmark 2005-2010 og 2011-2015. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. Arter 2015.

Løgfrøen er sjælden i Danmark. Den er kun registreret i 187 vandhuller (lokaliteter). Der er grund til at tro, at den kan findes i flere vandhuller på Knudshoved og Knudshoved, end de tre hvor den blev registreret i 2016. Men det vil kræve en intensiveret overvågning med elektronisk lytteudstyr, over en længere periode, for at ramme det rigtige tidspunkt.

Vandhul A20 på Knudshoved, hvor der blev registreret 4 kvækkende løgfrøer

Løvfrø (*Hyla arborea*)

Løvfrøen yngler i mange forskellige typer af vandhuller og vådområder, men foretrækker lavvandede, temporære vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Udenfor yngletiden opholder løvfrøen sig især i levende hegn, krat og skovbryn. Løvfrøen har en god spredningsevne og er i stand til at kolonisere nye vandhuller op til flere kilometer væk fra eksisterende, livskraftige bestande. Langt de fleste individer kan leve indenfor en afstand på blot 100 meter fra ynglestedet, såfremt der er tilstrækkeligt med egnede rasteområder (Christensen 2007b).

Løvfrøen var i starten af 1900-tallet vidt udbredt i Sydsjælland, Møn og på Bogø, men forsvandt med stor fart i den sidste halvdel af forrige århundrede på grund af ændringer i landbrugs- og skovbrugsdrift.

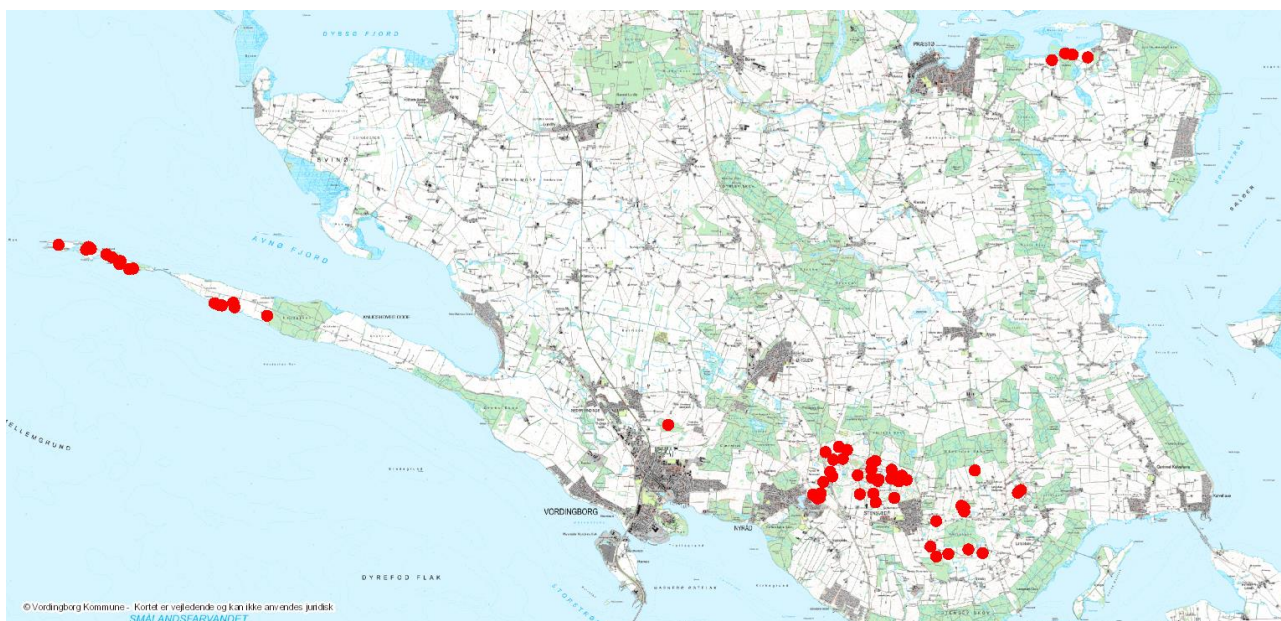
Ved bestandens talmæssige lavpunkt i Vordingborg kommune fandtes i 1989 kun 1 kvækkende han i Stensby-vandhullet og bestanden yngede ikke længere, og på Jungshoved (Bøndernes Egehoved) var der 5-6 kvækkende hanner og bestanden var i fare for at uddø. Begge bestande blev reddet ved en omfattende indsats med oprensning af ynglevandhuller, gravning af nye vandhuller og opdræt og udsætning af yngel (Kåre Fog).

Tabel 4.2.4.1. Løvfrø. Antal lokaliteter og 10x10 km-kvadrater med forekomst af arten i Danmark i perioderne 2005-2010 og 2011-2015.

Geografisk område	Antal lokaliteter - positive		Antal kvadrater - positive	
	2005-2010	2011-2015	2005-2010	2011-2015
Jylland - vest	0	3	1	2
Jylland - øst	67	36	19	19
Fyn med øer	1	6	1	2
Sjælland med øer	10	33	10	12
Bornholm	5	15	5	6
I alt	83	93	36	41

NOVANA-overvågningen af løvfrø i Danmark 2005-2010 og 2011-2015. DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi. Arter 2015.

Der er i Vordingborg kommune i 2016 registreret 596 kvækkende løvfrøer i 62 vandhuller.

Kortet viser de 62 vandhuller, hvor der i 2016 blev registreret kvækkende løvfrøer.

Knudshoved

Der er registreret 135 kvækkende hanner i 11 vandhuller (A4, A5, A8, A9, A13, A14, A18, A20, A22, A23, A24).

I 2010 blev der optalt cirka 50 kvækkende hanner og i 2011 75-80 kvækkende hanner. Der er således tale om en betydelig fremgang for bestanden på Knudshoved, der nu er kommunens næststørste, efter bestanden på Kulsbjerg Øvelsesplads.

Knudshoved Odde (Knudsskov, Paradiset m.fl)

Der er registreret 32 kvækkende hanner i 6 vandhuller (B2, B3, B4, B7, B9, B15).

I 2008 blev der for første gang hørt kvækkende løvfrøer øst for Draget. Det drejede sig om 3 kvækkende hanner i vandhul B7 i Paradiset. I 2011 blev der hørt 18 hanner, flest i B9, ligeledes i Paradiset. Ved optællingen i 2016 blev der talt 10 kvækkende hanner i B15 i vestkanten af Knudsskov. Der er således tale om en fortsat vækst og spredning i løvfrøbestanden. Der må forventes en fortsat spredning mod øst på Knudshoved Odde. Her er der i de seneste år gravet et større antal egnede vandhuller i et korridorprojekt.

Nygårdshave

Der er registreret 7 kvækkende hanner i kun 1 vandhul (I10). Bestanden var i 2005 oppe på 85 kvækkende hanner. I 2013 blev der registreret løvfrøer i vandhullerne I12 og I13, med 2 hanner i hvert hul. Der er tale om en stor tilbagegang for Nygårdshave-bestanden. Der er ingen umiddelbar forklaring på nedgangen. Arten er i 2016, uden resultat, eftersøgt i vandhullerne I12 og I13 samt i vandhullerne på Vordingborg Øvelsesplads og i skoven øst for Iselinge Gods.

Nyråd

Der er registreret 21 kvækkende hanner i 5 vandhuller (K3, K4, K5, K6, K8). Bestanden er grundlagt naturligt ved indvandring fra Kulsbjerg Øvelsesplads i 2004 i vandhullet K10, senere år K9, K11 og K12. I 2011, 2012 og 2013 var der 1-2 kvækkende hanner i K3, K4 og K5. I 2015 3-4 hanner i K5 nord for omfartsvejen, 2-4 hanner i K4 og 2 hanner i K3. Der blev i 2015 fundet en netop forvandlet løvfrø ved K6. I 2016 er der flyttet noget rundt på de kvækkende hanner, således at der i K8 i skoven ved Munksgård blev talt 12 kvækkende hanner og 2-3 i vandhullerne K3, K4, K5 og K6.

Kulsbjerg Øvelsesplads

Der er registreret 290 kvækkende hanner i 23 vandhuller (L2, L3, L7, L8, L9, L10, L13, L14, L15, L16, L17, L20, L23, L24, L26, L27, L31, L32, L33, L34, L35, L36, L56). Kommunens og en af Danmarks største bestande af løvfrø.

De første kvækkende løvfrøhanner blev registreret 18. april i vandhullerne L26 og L27 øst for Langesø (L16). 2-3 hanner i hvert hul. I de efterfølgende dage begyndte koret af kvækkende løvfrøhanner at indfinde sig i næsten alle områdets egnede vandhuller. Der var en tendens til at kvækningen blev koncentreret omkring færre vandhuller i løbet af de første 8-10 dage efter den 18. april. Det største kor af kvækkende hanner blev optalt i Langesø (L16) med cirka 75 hanner og samtidig cirka 50 hanner i Chilbal-hullet (L17). De øvrige huller veksler mellem 3 og 17 hanner.

Vurderingen er at bestanden er stabil, måske med en svagt stigende tendens.

Stensved

Der er registreret 48 kvækkende hanner i 5 vandhuller (L56, L54, L45, L48, L47).

Umiddelbart øst for Stensved, ved Stivænget ligger et nyere vandhul (L56) hvor der blev optalt 10 hanner. Omkring Troldehøj blev der i vandhullerne L45, L48 og L47 optalt 28 kvækkende hanner. I et nyplantet skovområde nord for Skovhuse Gade blev der i vandhullet L54 talt 10 kvækkende hanner.

Stensby

Der er registreret 19 kvækkende hanner i 5 vandhuller (M3, M4, M7, M19, M22).

I det tidligere så lovende "løvfrøbælte" omkring Stensby Mark, blev der hørt løvfrøer i 5 vandhuller. I M4, M7, M19 og M22 blev der i starten af sæsonen hørt 1-2 kvækkende hanner, men kvækningen ophørte efter nogle uger. I M3, længst mod vest, var der i hele sæsonen flest, med 8-10-12 kvækkende hanner. Det er det absolut mest attraktive vandhul i øjeblikket.

Langebæk

Der er registreret 7 kvækkende hanner i 2 vandhuller (N11 og N12).

Omkring Langebæk Rådhus og Nørre Vænge er der i årene 2013-2015 gravet 14 vandhuller. Området har potentiale som et muligt nyt tyngdepunkt for en løvfrøbestand under spredning fra Kulsbjerg Øvelsesplads.

I 2016 blev der registreret kvækkende løvfrøer i de 2 nordlige vandhuller N11 og N12 med henholdsvis 2 og 5 hanner.

En pioner løvfrø fra vandhul N12 vest for Langebæk Rådhus. Foto Carsten Horup.

Jungshoved

Der er registreret 38 kvækkende hanner i 4 vandhuller (P2, P4, P5, P6 og P7).

Bestanden har været på udryddelsens rand med kun 5 kvækkende hanner i 1989. Efter pleje af løvfrøernes oprindelige vandhul, og gravning af nye vandhuller, gik bestanden frem og talte 170 hanner i 1998. Siden er det gået ned ad bakke og bestanden har været nede på 12 hanner i 2012. I 2013 blev bestanden optalt til cirka 30 kvækkende hanner. Optællingen i 2016 tyder på en stabilisering og måske endda fremgang da den er truffet i flere vandhuller.

Der er i disse år betragtelige initiativer i gang omkring Roneklint for at forbedre forholdene for løvfrøerne, bl.a. med gravning af flere nye vandhuller og etablering af ekstensiv græsning omkring disse.

Løvfrø fra Knudshoved. 22. april 2016.

Strandtudse (Bufo calamita)

Strandtudsen er afhængig af, at der på en given lokalitet findes helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, der kan benyttes som yngleområder, samt at der i umiddelbar tilknytning til disse findes egnede fødesøgningsområder for nyforvandlede strandtudser og endelig, at der findes rasteområder med åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation. Der skal desuden findes egnede sprednings- og vandringsveje med åbne partier mellem yngle- og rasteområderne. Sådanne miljøer findes i fugtige klitlavninger og lavvandede områder på afgræssede strandenge, i afsnørede strandsøer samt fugtige lavninger omkring kystlaguner (Adrados 2007).

Strandtudse var tidligere almindelig langs kysterne omkring Smålandshavet, men er gået meget tilbage og findes nu kun på Omø og Agersø, Dybsø og Knudshoved, og alle steder i sårbare antal. Denne tilbagegang er sket i hele det østdanske område og strandtudse er en af det østlige Danmarks mest truede paddearter.

Tabel 4.2.8.1. Strandtudse. Antal lokaliteter og 10x10 km-kvadrater med forekomst af arten i Danmark i perioderne 2005-2010 og 2011-2015.

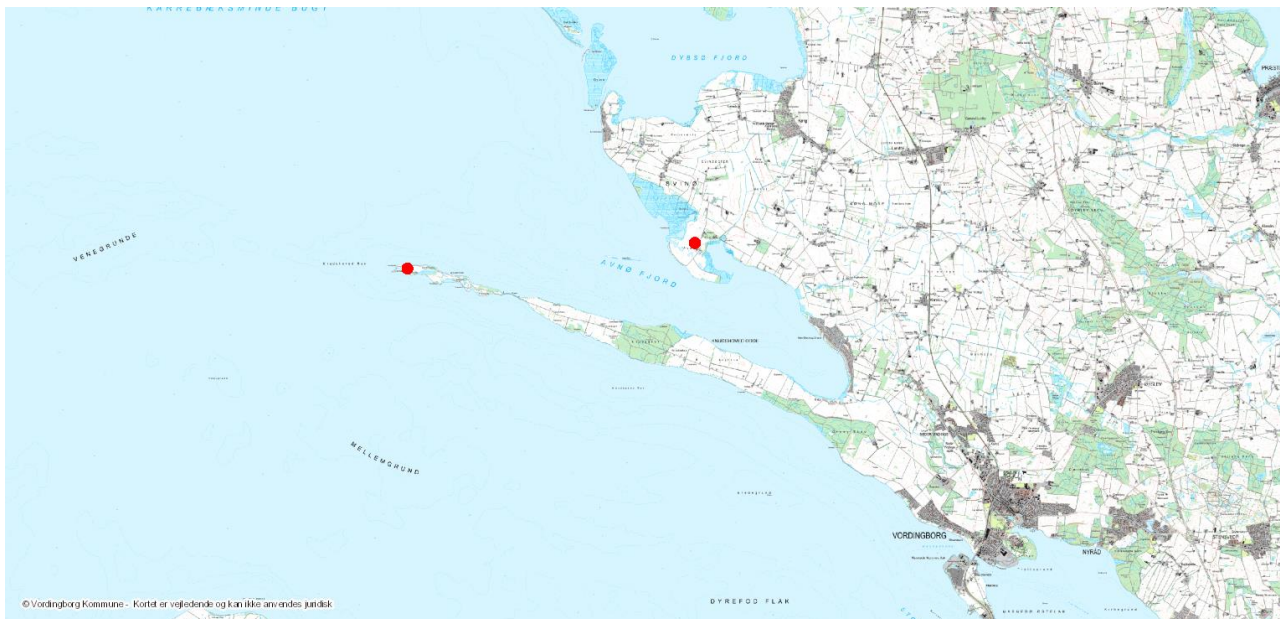
Geografisk område	Antal lokaliteter - positive		Antal kvadrater - positive	
	2005-2010	2011-2015	2005-2010	2011-2015
Jylland - vest	51	115	20	28
Jylland - øst	62	82	29	24
Fyn med øer	15	20	9	11
Sjælland med øer	35	32	13	10
Bornholm	0	3	0	1
I alt	163	252	71	74

NOVANA-overvågning af strandtudse i Danmark 2005-2010 og 2011-2015. DCE – Nationalt center for miljø og Energi. Arter 2015.

Der er registreret 22 kvækkende strandtudser i 2 vandhuller (A24, C2).

På Dybsø (Næstved Kommune) er der heldigvis stadig en forholdsvis stor bestand af strandtudse.

Strandtudsen er afhængig af oversvømmelseslignende vandhuller, som der var en del af i foråret 2016, efter den nedbørsrige vinter og forår 2016.

De to vandhuller, hvor der blev registreret strandtudse i 2016

Knudshoved

Der er registreret 20 kvækkende hanner i 1 vandhul (A24). Der blev efterfølgende registreret haletudser i vandhullet.

Strandtudsen har altid været kendt fra Knudshoved, men er ikke observeret i en lang årrække. Udeblivelsen i flere år kan skyldes faktorer som høj saltholdighed i ynglevandhullerne efter oversvømmelser fra havet. Omvendt skyldes dens genopdukken oversvømmelser efter stor nedbør i vinter og forår som i 2016.

Avnø Naturcenter

I Gåsesøen (C2) blev der registreret 2 kvækkende hanner.

Der blev i 2004 og 2005 udsat haletudser af strandtudse i C2, C3 og C6. Bortset fra en enkelt mulig observation i 2007, er der ikke hørt strandtudser på Avnø. I maj 2016 blev der i den store ferske oversvømmelser (C2) hørt 2 strandtudser. Strandtudserne kan være eventuelt være strejfer fra bestanden på Dybsø.

Der er, fra tidligere, kendskab til mulige strandtudser på Tærø, Vestmøn og Ulvshale, men det er ikke undersøgt i 2016.

Vandhullet / oversvømmelsen A24 på spidsen af Knudshoved, hvor der i 2016 var kvækkende strandtudse. Foto 11. maj 2016 kl. 20:45.

Strandtudse fra Knudshoved (C24). Foto 11. maj 2016.

Grønbroget Tudse (*Bufo viridis*)

Grønbroget tudse yngler her i landet oftest kystnært i forskellige typer vandhuller uden vegetation, gerne i nyopståede og nyetablerede vandhuller. Uden for yngletiden opholder den sig i mange forskellige lysåbne habitater, ofte i anselig afstand fra ynglevandhullerne. Den grønbrogede tudses yngle- og rasteområder skal være udsat for en eller anden form for naturlig forstyrrelse eller menneskeskabt påvirkning, for at tudserne kan anvende dem. Denne type "forstyrrelse" skal fortsættes, hvis yngle- eller rasteområder skal bevares, hvilket i mange tilfælde sker gennem menneskelig udnyttelse af arealerne. Hvis levestederne ligger urørte, vil de hurtigt ændre sig på en sådan måde, at tudserne ikke længere kan leve der.

Der er registreret Grønbroget Tudse i 27 vandhuller og der er optalt 281 kvækkende hanner i foråret 2016.

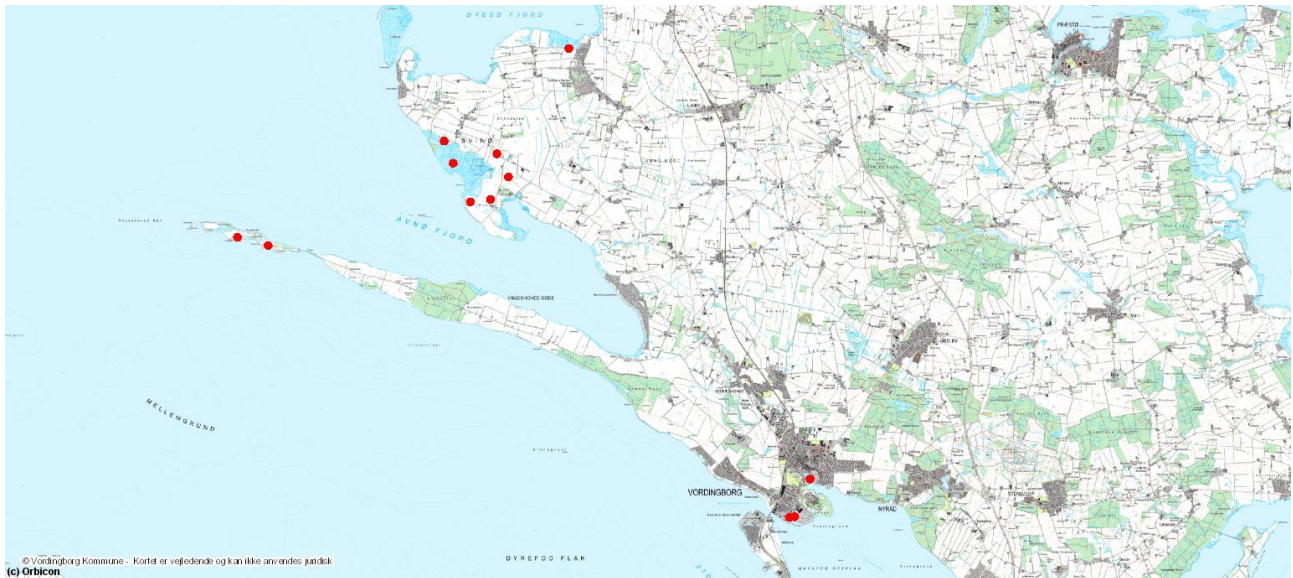
På Sjælland med øer er der i Novana-programmet 2011-2015 registreret grønbroget tudse i 74 vandhuller/lokaliteter på Sjælland med øer. Med registreringerne i 2016 betyder det, at mere end 33 % af vandhullerne med grønbroget tudse findes i Vordingborg Kommune. På landsplan udgør Vordingborg Kommunes andel 25 %.

Tabel 4.2.9.1. Grønbroget tudse. Antal lokaliteter og 10x10 km-kvadrater med forekomst af arten i Danmark i perioderne 2005-2010 og 2011-2015.

Geografisk område	Antal lokaliteter - positive		Antal kvadrater - positive	
	2005-2010	2011-2015	2005-2010	2011-2015
Jylland - øst	7	16	4	5
Fyn med øer	19	4	8	3
Sjælland med øer	69	74	28	26
Bornholm	10	13	3	3
I alt	105	107	43	37

NOVANA-overvågning af grønbroget tudse i Danmark 2005-2010 og 2011-2015. DCE – Nationalt center for miljø og Energi. Arter 2015.

Vordingborg Kommune nord for Storstrømmen

Vandhuller på Sjællandssiden af Vordingborg kommune med grønbroget tudse i 2016

Knudshoved

På Knudshoved er der registreret 5 kvækkende hanner i 2 vandhuller (A6, A17).

Knudshoved er en gammelkendt lokalitet for grønbroget tudse, dog uden at der nogensinde har været en stor bestand. Tudsen har problemer med at dens ynglevandhuller med jævne mellemrum bliver oversvømmet med saltvand, hvorefter vandhullerne i en årrække er uegnede som ynglested på grund af for høj saltholdighed. Ofte indvandres vandhullerne ved oversvømmelserne tillige med hundestejler, hvilket også er ødelæggende for tudserne.

Avnø Naturcenter

På Avnø Naturcenter er der registreret 42 kvækkende hanner i 2 vandhuller (C2, C4).

Avnø er ikke en gammelkendt ynglelokalitet for grønbroget tudse, formentlig på grund af, at den tidligere flyveplads blev holdt tør ved hård pumpning året rundt. I 2001, efter flyvepladsens lukning, opstod der oversvømmelser som straks blev benyttet af den grønbrogede tudse til ynglevandhul. Det vurderes, at bestanden fik et knæk i stormfloden i november 2006.

Siden er der med forskellige dæmninger og gravning af vandhuller skabt mere permanente og gunstige ynglebetingelser for tudserne på Avnø. Ynglesæsonen 2016 var dog usædvanlig god.

Svinø – Kostræde m.v.

På Svinø er der registreret 127 kvækkende hanner i 7 vandhuller (D6, D24, D29, D32, E20, E21, F1). I vandhullet F1 nedenfor Dybsø Fjordbanke blev der registreret 98 hanner, heraf 98 i amplexus.

Der er i efteråret 2016 foretaget oprensning af et større antal af den grønbrogede tudses vigtigste ynglevandhuller. Der er forventning om at disse vandhuller tages i brug allerede i foråret 2017.

Der er kendskab til en bestand af grønbroget tudse omkring Køng Kanals udmunding nord for Næs-Skaverup Strand. Bestanden er ikke undersøgt i 2016.

Der er kendskab til en bestand af grønbroget tudse mellem Køng og Lundby i nogle igangværende lergrave. Bestanden er ikke undersøgt i 2016.

Vordingborg By

I Vordingborg by er der registreret 16 kvækkende hanner i 3 vandhuller (J2, J3, J16).

Der har i en lang årrække været kendskab til en bestand af grønbroget tudse i Vordingborg By. I flere år var vandhullet J14 på Kirkeengen tudsens kendte yngledam. Senere blev der kendskab til grønbroget tudse omkring Sydhavnen og Trellemarken, hvor de formentlig har ynglet i nogle oversvømmelser nord for Trellemarken. I 2013 blev de genetablerede voldgrave genstand for de grønbrogede tudses interesse og der blev registreret 12-15 kvækkende hanner.

Voldgraven, J16, med en hastigt voksende bevoksning af søpryd, men desværre også en stor bestand af fisk.

I 2016 var det vigtigste vandhul J3. J3 er etableret som et lavvandet vandhul designet til grønbroget tudse i forbindelse med etableringen af naturområdet Trellemarken i 2008-2011.

Der blev talt 12 samtidige kvækkende hanner i hullet, ligesom der blev konstateret æg og haletudser. Vandhullet er desværre truet af tilgroning med dunhammer og slåning i det tidlige forår og sommer må stærkt tilrådes hvis den grønbrogede tudse fortsat skal yngle der.

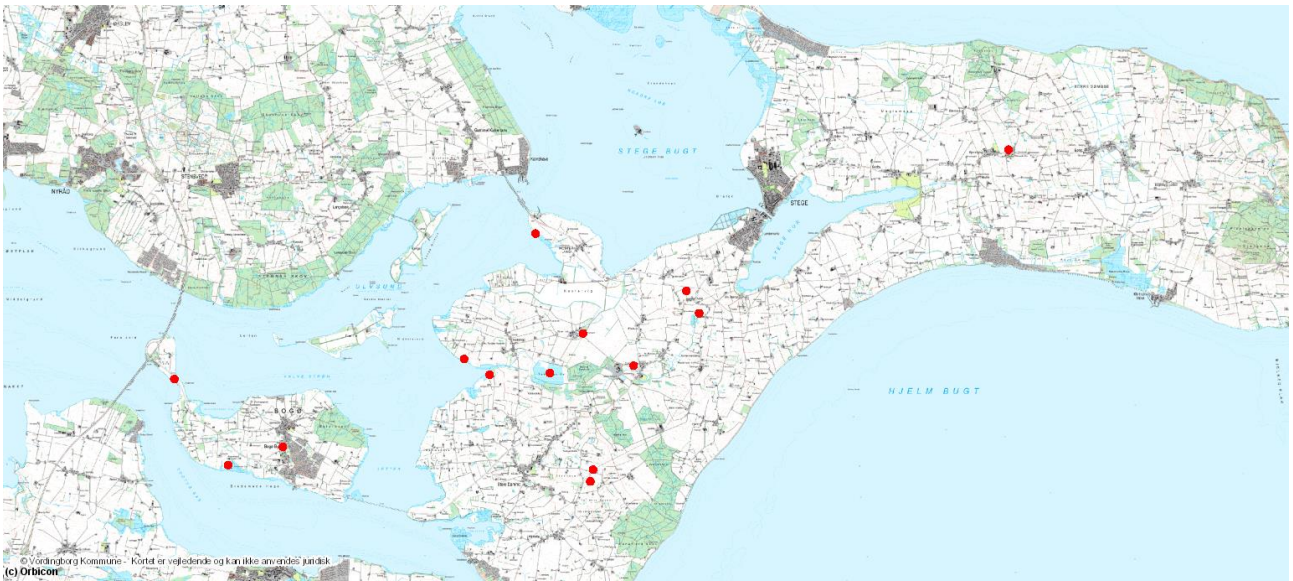
Vandhullet J3 ligger på Trellemarken ved Digevej. Vandhullet er den vigtigste ynglelokalitet for grønbroget tudse i Vordingborg by.

Vest for Langøvej ligger vandhullet J2 der er en plastforet havedam, som i perioder tiltrækker grønbrogede tudser. I 2016 blev der kun hørt en 1 han i dammen.

Der var store forventninger til voldgravenes (J16) muligheder som en god, permanent yngleplads for grønbroget tudse. I 2013 og 2014 var der 10-14 kvækkende hanner, men i 2015 var der kun 5-6 tudser der kvækkede. I 2015 var der mange alger i vandet og det kunne ligeledes konstateres, at voldgraven var blevet inficeret med fisk i et voldsomt omfang, heraf mange tydeligvis udsatte store karper, guldfisk og endog stør. Herudover sås en mængde skaller og karusser. I 2016 blev der kun talt 3 kvækkende tudser i voldgraven.

Tidligere brugte den grønbrogede tudse vandhullet J14 på Kirkeengen. Dette er nu så tilgroet med tagrør at det ikke er attraktivt for tudserne at yngle i. Hvis tudserne skal have en fremtid i området bør i hvert fald vandhullet J14 oprensnes grundigt og meget gerne allerede i foråret 2017.

Vordingborg Kommune syd for Storstrømmen

Vandhuller på Farø, Bogø og Møn, hvor der er registreret grønbroget tudse.

Farø

På Farø er der registreret 1 kvækkende han i 1 vandhul (R2).

Farø har tidligere været hjemsted for en stor bestand af grønbroget tudse, men de seneste år har der været en meget stor tilbagegang. Således hørtes der kun én kvækkende han på øen i 2016. Ved Farøgården ligger der et par tilsyneladende attraktive vandhuller, men disse tiltrak ikke grønbroget tudse i 2016. En tørpumpning af vandhullet R5 afslørede en stor bestand af ål og karusser, hvilket formentlig er forklaringen på, at tudserne ikke kunne bruge vandhullet som yngledam. Nu er vandhullet rensat for fisk, og det bliver interessant om eventuelt overlevende grønbrogede tudser vil yngle i vandhullet i 2017.

Bogø

På Bogø er der registreret 6 kvækkende hanner i 2 vandhuller (S4, S8).

Bogø har været berømt for sin bestand af grønbroget tudser. Bestanden har formentlig talt over tusinde eksemplarer. I dag er den grønbrogede tudse absolut truet på Bogø.

Ved overvågningen i 2016 blev der kun hørt grønbroget tudse på 2 lokaliteter, nemlig Bremaengen og i Bogø By.

Bremaengen var tidligere en sikker ynglelokalitet, men ved overvågningen i 2016 blev der kun hørt 5 kvækkende hanner i vandhullet S4 og nogle omkringliggende kanaler.

I Bogø By har der været flere ynglelokaliteter, bl.a. i byens to gadekær. I 2016 blev der kun hørt en han i et nygravet vandhul (S8) vest for gadekæret Hattedammen.

Der er omkring årsskiftet 2016/2017 gravet 2 nye vandhuller nord for Bremaengen. Der er begrundet forhåbning om, at de vil tiltrække grønbroget tudse. Der er planlagt en række oprensninger og nygravninger af vandhuller på Bogø i den nærmeste fremtid. Måske disse initiativer kan redde den grønbrogede tudse på Bogø?

I januar 2017 blev hele Bremaengen oversvømmet med saltvand. Det må forventes at engens vandhuller vil være uegnede som ynglevandhuller, i hvert fald i en kortere årrække. Forhåbningen er, at de to nygravede vandhuller nord for Bremaengen vil tages i brug allerede i foråret 2017.

Vestmøn

På Vestmøn er der registreret 84 kvækkende hanner i 10 vandhuller (U6, U7, V13, V14, V22, X3, Y1, Y4, Y12, Z5).

2016 har generelt ikke været et godt år for den grønbrogede tudse på Vestmøn. Der er talt meget få tudser i vandhullerne og mange huller blev ikke besøgt af tudserne.

Der er i 2016 gravet et enkelt nyt vandhul til den grønbrogede tudse på Vestmøn. Flere nygravede vandhuller fra tidligere år venter fortsat på kolonisering

Området omkring Fanefjord og Hårbølle er meget grundigt undersøgt i 2016. Der blev ikke hørt en eneste kvækkende tudse. På trods af mange ferske oversvømmelser på enge og marker blev der ikke hørt eller set en eneste grønbroget tudse, eller strandtudse, i området.

Herudover blev der lyttet omkring Ulvshale og Nyord, ligeledes uden held.

Øvrige Møn og omkringliggende øer

Bestanden omkring Elmelunde er ikke overvåget i 2016.

Der er ikke kendskab til, om der stadigvæk er en bestand på Tærø.

Kvækkende grønbroget tudse på Avnø Naturcenter 10. maj 2016.

Foto: Chilbal

Grønbroget tudse i amplexus, 10. maj 2016 Avnø Naturcenter.

Foto: Chilbal

Klimaet i 2016

Nedbør, temperatur og solskinstimer, har stor indflydelse på paddernes ynglebetingelser fra forår til sensommer. Nedenfor gives en kort beskrivelse af klimaet vinter, forår og sommer 2016.

Vinteren 2015/2016

Udgangspunktet for 2016 var en mild og fugtig vinter 2015/2016. December 2015 blev syvende vådeste siden de landsdækkende nedbørsmålinger startede i 1874. Januar var en anelse tørrere end normalen, medens februar 2016 blev vådere end normalen. Vinteren 2016 endte på en tiendeplads i rækken af varme vintre siden 1874. Ved vinterens afslutning var mange marker og lavtliggende arealer vandmættede og oversvømmede.

Foråret 2016

Foråret blev en anelse mere tørt en normalt. Marts 2016 var tørrere, april 2016 var vådere og maj 2016 var tørrere end 10 års gennemsnittet for 2001-2010. April 2016 blev i den sjette vådeste april siden 1874. Maj 2016 blev den tørreste maj siden 2008. Marts 2016 blev varmere, april 2016 koldere og maj 2016 varmere end 10 års gennemsnittet for 2001-2010. Maj 2016 blev i øvrigt den tredje varmeste siden 1874. Marts 2016 og april 2016 havde et underskud af solskinstimer, medens maj 2016 havde overskud i forhold til gennemsnittet 2001-2010. April 2016 blev i øvrigt den solfattigste siden 2006 og maj 2016 den solrigeste siden 2009. Sammenfattende kan foråret beskrives som lidt varmere, vådere og solfattigere end gennemsnittet 2001-10.

Klimaet medførte at mange vandhuller holdt vand til sommerens start.

Sommeren 2016

Solfattigere, en smule mere tør og normal temperaturmæssigt ift. perioden 2006-2015. Varmebølge i starten af juni samt sidst i både juli og august. Sommerdøgn i alle måneder og et tropedøgn i august. Ved en del lejligheder, i alle tre sommermåneder, var der kraftig regn og skybrud. Stærkt blæsende vejr den 6. juli og 8. august.

Kilde: DMI.

Konklusion

Generelt var klimaet gunstigt for vandniveauet i mange af de vigtigste vandhuller, og først sent på sommeren blev der registreret helt udtørrede vandhuller.

Dette vinterbillede fra Avnø illustrerer tydeligt vandsituationen i februar, 2016. Oversvømmede enge og marker er betydningsfulde for paddernes ynglesucces. Det er desuden et godt udgangspunkt inden sommertørke kan indtræffe og medvirke til tidlig sommerudtørring af ynglevandhuller. På Avnø betød de oversvømmede enge en stor ynglesucces for grønbroget tudse i søen bag Naturcenteret.

Foto: Hans Hammer.